

به نام آن که جان را فکرت آموخت
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان
دانشکده پرستاری و مامایی

گروه آموزشی پرستاری سلامت بزرگسالان

شناسنامه درس *Course Syllabus*

شماره درس: ۵۱۱۲۳۶۸

عنوان درس: کارآموزی مهارت‌های بالینی

دروس پیش نیاز: اصول و فنون مهارت‌های بالینی

نوع و تعداد واحد: کارآموزی/دو واحد

فراگیران (رشته، مقطع، ترم): کارشناسی تکنولوژی اتاق عمل/ترم دوم نیم سال تحصیلی: ۱۴۰۴-۱۴۰۵

زمان کلاس: سه شنبه ها و چهارشنبه ها

زمان حضور در دفتر کار: شنبه ها ساعت ۸-۱۰

مسئول درس: دکتر صبا فرضی

Email : Saba_farzi@nm.mui.ac.ir

شماره تماس: ۰۳۱۳۷۹۲۷۵۶۷

اساتید درس: دکتر صبا فرضی، دکتر سهیلی، خانم فائزه موسوی، خانم حافظ فرقان، آقای امینی، خانم شفیعی، آقای سعیدیانی

آدرس گروه اینترنتی درس: <https://nm.mui.ac.ir/fa/>

شرح درس:

در این کارآموزی دانشجویان در بخش‌های داخلی و جراحی بر بالین بیمار حاضر می‌گردند تا در یک موقعیت واقعی و نسبتاً کم استرس تر نسبت به اتاق عمل با بیماران مواجه شده و آموخته‌های نظری خود را در مورد روش‌های مراقبتی به کار گیرند. در این کارآموزی دانشجویان روش‌های مراقبت بالینی و آماده سازی بیمار برای جراحی مانند پیشگیری از انتقال عفونت، پذیرش، انتقال و ترخیص بیمار، حرکت دادن و نقل و انتقال بیمار، تامین آسایش و بهداشت فردی بیمار، روش‌های مختلف تزریقات، کنترل علائم حیاتی، کنترل جذب و دفع مایعات، انما، پانسمان، سونداژ، شیو ناحیه عمل، گذاشتن لوله معده، جمع آوری نمونه‌های خون، ادرار و درمان وریدی را به کار می‌بندد و برای حضور فعال در اتاق عمل آماده شود.

هدف کلی درس:

آشنایی با اصول و فنون مهارت‌های بالینی در مراقبت از بیماران در بخش‌های جراحی

اهداف رفتاری:

در پایان این دوره از دانشجویان انتظار می‌رود که قادر باشند:

- ۱) مقررات، قوانین، اصول علمی و اخلاقی در بخش را رعایت کند.
- ۲) پنج موقعیت بهداشت دست را بشناسد و اجرا کند.
- ۳) اجزای پرونده بیمار، کاردکس، دفاتر و تجهیزات بخش را بشناسد.
- ۴) مراحل پذیرش، انتقال و ترخیص بیمار را توضیح دهد.
- ۵) کاردکس دارویی بیمار را بشناسد.
- ۶) انواع محلول های وریدی را شرح داده و با یکدیگر مقایسه می کند.
- ۷) هفت قانون صحیح دارودهی را نام ببرد و رعایت کند.
- ۸) تعداد قطرات سرم و میکروست را با استفاده از فرمول رایج محاسبه نماید.
- ۹) اتیکت سرم و میکروست را تحت نظارت استاد بنویسد.
- ۱۰) ویال ها و آمپول های تزریقی را به طور صحیح آماده کند.
- ۱۱) انواع تزریقات زیرجلدی، داخل وریدی و انفوزیون را تحت نظارت استاد انجام دهد.
- ۱۲) انواع وسایل مختلف و اصول اکسیژن رسانی (ماسک، کانولا و...) را توضیح دهد.
- ۱۳) انواع سونداژ را بشناسد و مراقبت از بیمار دارای سوند فولی را انجام دهد.
- ۱۴) سوند فولی را به روش استریل تحت نظارت استاد تعبیه نماید.
- ۱۵) علایم حیاتی را به طور مستقل کنترل کرده و آن را ثبت کند.
- ۱۶) تغییر وضعیت بیمار را در تخت با رعایت اصول مربوطه اجرا کند.
- ۱۷) پانسمان یک زخم را به روش صحیح و استریل به طور مستقل انجام دهد.
- ۱۸) به برقراری ارتباط مناسب با بیمار و اطرافیان و همکاران اهمیت دهد.
- ۱۹) به رعایت اصول استریل در استفاده از وسایل استریل و ست پانسمان توجه کند.
- ۲۰) آماده سازی محل عمل را تحت نظارت استاد انجام دهد.

منابع اصلی درس

- 1) Berman A, Snyder S, Frandsen G. Kozier & Erb's fundamentals of nursing: Concepts, process, and practice (Global Edition). Pearson Education Limited; 2022.
- 2) Taylor C, Lynn P, Bartlett J. Fundamentals of nursing: The art and science of personcentered care: Lippincott Williams & Wilkins; 2022.
- 3) Sharma, S. (Ed.). (2021). Potter and Perry's Fundamentals of Nursing: Third South Asia Edition EBook. Elsevier Health Sciences.

منابع بیشتر(فرعی):

۱. فایل های ویدئویی اصول و مهارت های بالینی دانشکده پرستاری و مامائی اصفهان

روش تدریس: کارآموزی به صورت گروه های ۱۲-۱۰ نفره و در روزهای تعیین شده در بخش های داخلی-جراحی و به صورت عملی بر بالین بیمار با

هدف تقویت و به کارگیری اصول و مهارت های بالینی تحت نظر استاد مربوطه صورت می گیرد.

ابزار مورد نیاز تدریس: وسایل و امکانات موجود در بخش های داخلی - جراحی

نحوه ارزشیابی دانشجو و بارم مربوط به هر ارزشیابی:

ردیف	فعالیت	نمره از ۲۰
۱	پیش آزمون	۲
۲	پس آزمون	۴
۳	رعایت اصول اخلاق حرفه‌ای	۲
۴	DOPS	۱۲

پیش آزمون: سوالات تشریحی از اصول هندوآش، هند راب، علائم حیاتی، انواع سرم ها، محاسبه سرعت انفوزیون با سرم و میکروست، اختصارات دارویی و محاسبات دارویی، انواع تجهیزات اکسیژن درمانی

پس آزمون: سوالات تشریحی از تمامی مباحث ارائه شده در طول کارآموزی

DOPS: مشاهده مستقیم عملکرد دانشجو توسط استاد بر اساس فرم مربوطه (در انتهای طرح درس این فرم قرار دارد)

وظایف فراگیران: فراگیران بایستی تکالیف و انتظارات مندرج در طرح درس را به خوبی انجام دهند.

قوانین و مقررات کلاس:

- دانشجویان موظف هستند راس ساعت ۰۷:۳۰ در بخش حضور یافته و تا پایان ساعت ۱۲:۳۰ در کارآموزی حضور فعال داشته باشند.
- دانشجویان موظف هستند به موقع در بخش حضور یابند و در صورت تاخیر بیش از ۱۰ دقیقه استاد درس می تواند از حضور وی در کارآموزی ممانعت به عمل آورد.
- غیبت غیر مجاز بیش از ۱/۱۰ یک دهم واحد با احتساب نمره صفر برای دانشجو همراه خواهد بود. در صورت غیبت مجاز بیش از ۱/۱۰ واحد، دانشجو موظف است در موعد حذف اضطراری واحد را حذف نماید .
- به ازای هر غیبت غیر مجاز (کمتر از یک دهم واحد) ۲ نمره از نمره دانشجو بر مبنای ۲۰ کسر خواهد شد و دانشجو موظف به جبران کارآموزی به میزان دو برابر مدت غیبت می باشد.
- به ازاء هر غیبت مجاز(کمتر از یک دهم واحد) دانشجو موظف به جبران کارآموزی به میزان برابر با طول مدت غیبت می باشد.
- پوشیدن یونیفرم برای دانشجویان خانم شامل: روپوش سفید بلند و راحت، اتیکت (حرف اول نام، نام خانوادگی، نام دانشکده و نام رشته)، شلوار مشکی ساده، کفش مشکی ساده راحت و جلو بسته که هنگام راه رفتن صدا نداشته باشد. مقنعه مشکی بلند با پوشش کامل الزامی است.
- پوشیدن یونیفرم برای دانشجویان آقا شامل: روپوش سفید: تمامی دکمه های روپوش باید در تمام مدت حضور در محیط های آموزشی بطور کامل بسته باشد. اتیکت(حرف اول نام، نام خانوادگی، نام دانشکده و نام رشته)، شلوار مشکی ساده، کفش مشکی ساده، راحت و جلو بسته و آرایش موها بصورت متعارف الزامی است.
- استفاده از زیور آلات و در معرض دید قرار دادن هر گونه انگشتر طلا بجز حلقه ازدواج، (دستبند، گردن بند و گوشواره در محیط های آموزشی ممنوع می باشد).
- ناخن ها باید کوتاه و تمیز باشد. آرایش ناخن ها با لاک و برچسب های ناخن در هر شکلی ممنوع است.
- در زمان حضور در بخش، تلفن همراه می بایست خاموش بوده و در صورت لزوم استفاده از آن به حد ضرورت کاهش یابد.
- صحبت کردن در محیط های آموزشی باید به آرامی و با ادب همراه باشد و هر گونه ایجاد سرو صدا و یا بر زبان راندن کلمات که در شأن حرفه نیست، ممنوع است.
- جویدن آدامس و نظایر آن در بخش و در حضور اساتید، بیماران و کارکنان ممنوع می باشد.
- استفاده از ادکلن و عطرها یا بوی تند و حساسیت زا در محیط های آموزشی و بالینی ممنوع است. آرایش سر و صورت به صورت غیر متعارف و دور از شئون حرفه ممنوع است.

اهداف رفتاری روزانه مورد انتظار در بخش

اهداف رفتاری	تاریخ
آشنایی استاد مربوطه با دانشجویان، معرفی طرح درس، آزمون ورودی، آشنایی با قوانین و مقررات، پرسنل، پرونده، دفاتر و کاردکس، تجهیزات و فضای فیزیکی بخش، اصول پذیرش بیمار	روز اول
برقراری ارتباط با بیمار، رعایت بهداشت دست، کنترل علائم حیاتی	روز دوم
آشنایی با انواع سرم های درمانی، ست سرم، میکروست، پمپ انفوزیون و تنظیم قطرات و کنترل علائم حیاتی	روز سوم
آشنایی با اصول خواندن کاردکس، انواع راههای دسترسی به ورید محیطی و آماده سازی داروها و اجرای دارودرمانی	روز چهارم
دارودرمانی و کنترل علائم حیاتی	روز پنجم
آشنایی با اصول تغییر وضعیت بیمار، تعویض پانسمان و مراقبت از انواع درن	روز ششم
تکرار تعویض پانسمان و مراقبت از انواع درن، نحوه جمع آوری نمونه های آزمایشگاهی و مراقبت های مربوطه	روز هفتم
آشنایی با وسایل مختلف و اصول اکسیژن رسانی (ماسک، کانولا و...) و مراقبت های مربوطه	روز هشتم
مراقبت از اتصالات بیمار همچون لوله بینی معده ای، سوند مجرای ادراری، کیسه کولستومی و... در صورت وجود در بخش	روز نهم
چک و ثبت مایعات دریافتی و خروجی بیمار، برگه های ثبت مرتبط با اتاق عمل و آشنایی با اصول ترخیص بیمار	روز دهم
مرور و تکرار	روز یازدهم تا بیستم

* در هر جلسه مهارت های جلسات قبل نیز تکرار شود

طرح درس در سایت دانشکده در دسترس می باشد (www.nm.mui.ac.ir)

فرم ارزیابی مهارت بالینی از طریق مشاهده مستقیم (DOPS)

نمره مبنای نمره ۴	مهارت شماره ۱ عنوان مهارت:	کاملاً ٪۱۰۰	نسبتاً کامل ٪۷۵	متوسط ٪۵۰	ضعیف ٪۲۵	انجام نداد ٪۰
۰.۲۵	۱-وسایل لازم را آماده کرده است.					
۰.۲۵	۲-پروسیجرها را برای بیمار توضیح داد.					
۰.۲۵	۳-از بیمار برای اجرای پروسیجرها اجازه گرفت.					
۰.۲۵	۴-شرایط استریل را رعایت کرد.					
۰.۵، ۱، ۵	۵-پروسیجرها را صحیح انجام داد.					
۰.۵	۶-توالی مراحل انجام پروسیجر را رعایت کرد.					
۰.۲۵	۷-اقدامات پس از اتمام پروسیجر را انجام داد.					
۰.۵	۸-با بیمار ارتباط درمانی مناسب برقرار کرد.					
۰.۲۵	۹-اخلاق و رفتار حرفه ای را در برخورد با بیمار رعایت کرد.					